

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอนครหลวงประกอบด้วยตำบล 12 ตำบล จำนวนผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งทั้งหมด 18,407 คน

การวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 ตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จากตำบลทั้งหมด 12 ตำบล สุ่มตัวอย่างมา 6 ตำบล
2. สุ่มตัวอย่างตำบลละ 3 หมู่บ้าน
3. แต่ละหมู่บ้านสุ่มตัวอย่างมา 20 คน ได้ผลดังตารางต่อไปนี้

ตำบล	หมู่บ้าน	จำนวนคน
ตำบลนครหลวง	หมู่ที่ 1, 3, 4	60
ตำบลท่าช้าง	หมู่ที่ 1, 2, 3	60
ตำบลบางพระครู	หมู่ที่ 1, 2, 6	60
ตำบลสามไถ	หมู่ที่ 1, 4, 7	60
ตำบลแม่ลา	หมู่ที่ 3, 4, 6	60
ตำบลพระนอน	หมู่ที่ 2, 5, 6	60
	รวม	360 คน

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 360 คน กระจายอยู่ใน 6 ตำบล ที่จับฉลากได้

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด ในวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2533 นั้น มีผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั้งหมด 9,824 คน คิดเป็นร้อยละ 53.37 ของผู้มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของอำเภอนครหลวง หรือประมาณร้อยละ 50

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง 360 คน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ผู้ที่ไปออกเสียงเลือกตั้งจำนวน 180 คน อีกส่วนหนึ่งคือส่วนที่ไม่ได้ไปลงคะแนนเสียง 180 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างของทุกหมู่บ้านออกเป็น 2 ส่วน เช่นกัน 10 คนแรก ให้อยู่ในกลุ่มผู้ไปออกเสียง 10 คนหลัง ให้อยู่ในกลุ่มผู้ที่ไม่ได้ไปออกเสียง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งคำถามออกเป็น 5 ตอน
ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลังโดยทั่วไป เช่น อาชีพ การศึกษา รายได้
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน
- ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน
- ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน
- ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับเหตุผลที่ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

แบบสอบถามทั้ง 5 ตอน เป็นคำถามแบบ Closed - Ended และ Open - Ended และคำถามแบบ Closed - Ended เป็นคำถามที่มีการจัดแบบ Rating scale ซึ่งใช้ในการจัดทัศนคติ และคำถามแบบที่ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว (Categories)

ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองก่อนกับประชาชนในอำเภอนครหลวง จำนวน 20 คน โดยเฉพาะในตอนที่ เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ พบว่า บางคำถามกำกวม และยากเกินไป จึงได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความสามารถในการตอบคำถาม

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวแปร การวัดตัวแปร และสถิติ ที่ใช้

สมมติฐานที่ 1

ตัวแปรอิสระ คือ ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารซึ่งได้แก่ค่าคะแนนความบ่อยครั้ง ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ ของประชาชนในเรื่องโครงการขยายฐาน ประชาธิปไตยสู่ปวงชนซึ่งสื่อแต่ละประเภทจะมีคะแนนเฉลี่ยว่ามีผู้เปิดรับสื่อประเภทนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด

ตัวแปรตาม คือ ความรู้ของประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับโครงการขยายฐาน ประชาธิปไตยสู่ปวงชน คือ

1. ความรู้ในวัตถุประสงค์และการทำงานของโครงการขยายฐานประชาธิปไตย สู่ปวงชนตามนโยบายของรัฐบาล

1.1 เพื่อพัฒนาประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ให้ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย และใช้หลักการดังกล่าวเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและบริหารงาน

1.2 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ความเลื่อมใสศรัทธาในอุดมการณ์ ประชาธิปไตยแก่ประชาชน เพื่อให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการใช้สิทธิเลือกตั้งทุกระดับ อย่างจริงจัง

1.3 เร่งรัดดำเนินการให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางการบริหารราชการในภูมิภาคที่มี เอกภาพในการบริการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

1.4 ส่งเสริมให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินงานและสามารถ พึ่งพาอาศัยตนเองให้มากขึ้น โดยลดการควบคุมจากส่วนกลางให้น้อยลง

1.5 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนรู้ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของ ประชาชนซึ่งจะนำไปสู่รัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน

1.6 เพื่อปลูกฝังให้ประชาชนเข้าใจและยอมรับ การมีสิทธิ เสรีภาพและความ เสมอภาคเท่าเทียมกัน แต่การมีสิทธินั้นต้องมีหน้าที่ควบคู่กันไปด้วย และการมีเสรีภาพก็ต้องอยู่ในขอบเขตที่ไม่กระทบเสรีภาพของบุคคลอื่น

1.7 เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนปฏิบัติตามกติกาประชาธิปไตย พัฒนาตัวเองให้ เป็นนักประชาธิปไตย เลือกผู้แทนด้วยความบริสุทธิ์ใจ

1.8 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากที่สุด เช่น การออก

เสียงเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็น การวิจารณ์และติดตามข่าวสารทางการเมือง

1.9 เสริมสร้างคุณภาพประชาธิปไตย เช่น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การยอมรับเสียงข้างมากและเคารพเสียงข้างน้อย

สถิติที่ใช้ Pearson's Product Moment Correlation

สมมติฐานที่ 2

ตัวแปรอิสระ คือ ปริมาณการเปิดรับการสื่อสาร

ตัวแปรตาม คือ ทศนคติของประชาชนที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชนอันได้แก่ ทศนคติที่มีต่อนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน

สถิติที่ใช้ Pearson's Product Moment Correlation

สมมติฐานที่ 3

ตัวแปรอิสระ คือ ปริมาณการเปิดรับการสื่อสาร

ตัวแปรตาม คือ การไปลงคะแนนเสียงหรือไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2533

สถิติที่ใช้ Pearson's Product Moment Correlation

วิธีการวัดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

การวัดตัวแปรอิสระ

สมมติฐานที่ 1, 2, 3

ตัวแปรอิสระ คือ ความบ่อยครั้งในการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง คะแนนความบ่อยครั้งในการใช้สื่อเหล่านั้น นำมาพิจารณาแยกตามชนิดของสื่อว่า กลุ่มตัวอย่างมีปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อแต่ละประเภทอยู่ในระดับใด

สำหรับเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม และแปลความหมายค่าเฉลี่ยนั้น ดูจากค่าคะแนน

Mean $\pm$ 0.5 S.D. โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารอยู่ในระดับสูง มีค่าสูงกว่า Mean + 0.5 S.D. จากการวิจัยพบว่ามีคะแนนอยู่ระหว่าง 3.00 - 4.00

ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารอยู่ในระดับต่ำ มีค่าต่ำกว่า Mean - 0.5 S.D. หรืออยู่ในระหว่าง 1.00 - 2.00 และ

ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 2.00 - 3.00

การวัดตัวแปรตาม

สมมติฐานที่ 1

ตัวแปรตาม คือ ความรู้เกี่ยวกับโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน อันได้แก่ ความรู้ในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชนที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ รวมถึง ความรู้ในหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย การวัดความรู้จะใช้วิธีการให้ประชาชนแต่ละคน เลือกตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งข้อถูกและข้อผิด โดยคำตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ข้อผิดให้ 0 คะแนน โดยวิธีนี้จะให้ค่าคะแนนความรู้ของประชาชนแต่ละคน เช่น

1. โครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชนเป็นนโยบายที่จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความเลื่อมใสศรัทธาในอุดมการณ์ประชาธิปไตยแก่ประชาชน

1 ใช่ 2 ไม่ใช่ 3 ไม่แน่ใจ 4 ไม่ทราบ

คำตอบข้อ 1 คือ ใช่ จะให้ 1 คะแนน คำตอบข้ออื่นให้ 0

สมมติฐานที่ 2

ตัวแปรตาม คือ ทศนคติของประชาชนที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน ซึ่งเป็นการวัดทัศนคติที่ประชาชนแต่ละคนมีต่อวัตถุประสงค์ของโครงการที่รัฐบาลกำหนดไว้ การตอบแบบสอบถามนี้มีข้อให้เลือก 3 ข้อ คือ 1) เห็นด้วย 2) ไม่แน่ใจ 3) ไม่เห็นด้วย การให้คะแนนขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็น Positive หรือ Negative Statement

ตัวอย่าง ข้อความที่เป็น Positive Statement ให้คะแนนดังนี้

<u>ข้อที่เลือก</u>	<u>คะแนน</u>
เห็นด้วย	3

ไม่แน่ใจ	2
ไม่เห็นด้วย	1
ในกรณีข้อความเป็น Negative Statement ให้คะแนนดังนี้	
เห็นด้วย	1
ไม่แน่ใจ	2
ไม่เห็นด้วย	3

ในการสร้างแบบสอบถามจะมีข้อความที่เป็นทั้ง Positive และ Negative ละครันไป เป็นข้อความสั้น ๆ เข้าใจง่าย การวัดค่าโดยนำคะแนนที่ได้จากการวัดค่าทัศนคติของแต่ละคนมารวม แล้วหาค่าเฉลี่ยโดย

ผู้ที่มีค่าเฉลี่ยจากการวัดทัศนคติอยู่ระหว่าง 1 - 1.5 คะแนน จัดอยู่ในกลุ่มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน

ผู้ที่มีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 1.51 - 2.5 จัดอยู่ในกลุ่มปานกลาง และผู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 2.5 ขึ้นไป จัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน

สมมติฐานที่ 3

ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด โดยให้คะแนนดังนี้

ผู้ที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้ค่า 1 คะแนน

ผู้ที่ไม่ได้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้ค่า 0 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ทำการกำหนดรหัส ลงรหัส บันทึกข้อมูล แล้วใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการประมวลผลและวิเคราะห์เชิงสถิติ